

VU-formand Thomas Banke: Hvorfor har VK's folketingsmedlemmer den svaghed for Demokraterne?

Det virker som om, at de danske borgerlige politikere har glemt hvilken amerikansk politisk kurs de selv har støttet.

af Thomas Banke. Forfatteren (f.1981) er landsformand for Venstres Ungdoms, byrådsmedlem for Venstre i Fredericia og statskundskabssuderende på Syddansk Universitet. Født, opvokset og bosiddende i Fredericia.

MAGASINET *Limited Edition* foretog i marts måned en rundspørge blandt de danske folketingsmedlemmer i forhold til hvem de håber på bliver USA's næste præsident. Resultatet var skræmmende entydigt. Alle i oppositionen ønsker en Demokrat - de fleste Obama. Men medlemmerne hos Venstre og De Konservatives peger ligeledes på en Demokrat, og også her håber de fleste iøvrigt på Obama. Som de eneste peger Dansk Folkepartis medlemmer på Republikanernes John McCain.

Undersøgelsen er skræmmende læsning for en liberal, men det er endnu værre, faktisk horribel læsning, for en VU-formand. Jeg havde ikke forventet at oppositionen ville pege på McCain, indrømmet. Man kan ikke forvente at oppositions politikere rummer en forståelse for amerikansk politik påvirkning af Danmark – de evner jo ikke engang selv at påvirke dansk politik. Men at Venstres folketingsmedlemmer peger på Obama vækker min afgrundsdybe forundring. **At Dansk Folkepartis politikere er dem jeg - med afsæt i efterfølgende argumentation - må erklære mig enig med, udfordrer min hidtidige forståelse af hvilket dansk parti, der vægter forholdet til USA højest. Jeg bilder mig dog i skrivende stund ind, at DF-politikerne har andre bevæggrunde for sin støtte til McCain end mine.**

Der er tre afgørende politiske spørgsmål, vi - som danskere, europæere og verdensborgere -

bør bedømme den næste amerikanske præsident på; handelspolitik, sikkerheds- og udenrigspolitik og økonomisk politik. Det er de tre områder, hvor den amerikanske kurs betyder mest for os, og hvor det, der udspringer fra Washington påvirker vores levestandard og muligheder mest.

FØRST og fremmest handelspolitik. Som liberale skal vi fremme frihandel, og insistere kompromisløst på at nedbryde eksisterende toldmure, handelsbarrierer og subsidier. Vi skal hylde de frie markeder, og vi skal kæmpe for at varernes globale bevægelighed bliver endnu mere fri. Frihandel medfører øget økonomisk vækst for hele verden. Frihandel medfører dermed også mindre fattigdom og mere udvikling, hvor det er mest tiltrængt - i den Tredje Verden. Mere handel betyder alt andet lige også mere fred - som den franske liberale økonomiske teoretiker, Frederic Bastiat, sagde: "Hvis ikke varer krydser grænser, så gør soldater". Officiel dansk handelspolitik har i mange år baseret sig på fremme af frihandel - og det er i sagens natur væsentligt at verdens største økonomi, går forrest.

Både Obama og Clinton har gjort det klart, at deres "jobplaner" baserer sig på at "beskytte" den amerikanske arbejder. På Obamas hjemmeside, kan man se, at han er modstander af "Central American Free Trade Agreement". Det er en ren tilståelsessag, når man samtidig ser på hvordan han har omtalt NAFTA (North American Free Trade Agreement), som en "organisation, der er i lommerne på særinteressenter", og derfor må reguleres. Obama er uanfægtet modstander af frihandel. Han vil trække USA i en anden retning. Clinton er ikke meget bedre; hun har bl.a. udtalt i utvetydige vendinger at USA har brug for en handelspolitik, der gør det muligt at "stand up against nations like China". Sagt med andre ord; vi må beskytte den amerikanske økonomi mod kinesisk konkurrence. I de afstemninger, der har været i senatet gennem de seneste år, har de to Demokrater også notorisk stemt imod friere handel. Og deres jobplaner skriger til himlen om flere subsidier og handelsbarrierer - til støtte for USA, men til gene for verden omkring.

McCain derimod er for frihandel - og har arbejdet for den i senatet. En politik, der er officiel dansk handelspolitik - og dybt forankret i Venstres værdigrundlag i form af vores principprogram. **Det virker derfor helt uforståeligt, at så mange folketingsmedlemmer, ikke mindst fra Venstre, ikke har taget dette**

vigtige hensyn før deres støtteerklæring til den ene eller anden side.

DERNÆST er der det sikkerhedspolitiske. Betragt forskellen på to af historiens amerikanske udenrigspolitiske doktriner - Monroe's og Bushs. Monroedoktrinen baserede sig på, at USA skulle udvise en mere tilbageholdende og defensiv udenrigs- og sikkerhedspolitisk rolle. Mindre ansvarstagelse for andre landes problemer og konflikter. Bush-doktrinen baserede sig på en offensiv og fremadstormende udenrigs- og sikkerhedspolitik. "Enten er I med os, eller også er I med terroristerne" hed det sig bl.a. efter terrorangrebet den 11. september 2001. Det princip, sammenholdt med at USA nu ville forberede sig den forebyggende ret til at "slå først", udgjorde en offensiv og udfarende Bush-doktrin, som i øvrigt også baserede sig på at fremme "demokrati og frihed globalt".

Sagen er jo den, at USA har et stort sikkerhedspolitisk engagement i verden. **Og selvom mange i dag måske er uenige i Bush-doktrinen, må vi nok erkende, at et USA, der tager ansvar for konflikter i verden omkring os, er at foretrække frem for en ny Monroe-doktrin.** Vi har i Europa på smerteligste vis oplevet hvordan vi i uenighedens navn måtte lade tusinder af civile i stikken indtil USA kom til undsætning. Det oplevede vi under 1990'ernes borgerkrig i det tidligere Jugoslavien. Vi har brug for et USA, der tager det ansvar alvorligt, som naturligt hviler på det land i verden, som tegner sig for over halvdelen af alle verdens årlige udgifter til militær.

Hvad får vi med en Obama- eller en Clinton-doktrin? Umiddelbart mindre USA i verden. De to har sammen med Demokraterne stemt for at trække USA ud af Irak - og støtter tilbagetrækningsplaner med tidsfrister. Obama har sågar stemt imod krigen tidligere, mens Clinton var for, og nu vendt på en tallerken. De har begge udtalt, at USA må være mindre tilbøjelig til at kæmpe "andres kampe". Måske fordi meningsmålingerne fortæller dem, at amerikanerne er krigstrætte?

Men udenrigs- og sikkerhedspolitik er jo meget mere end krige. Og uanset om man er enig eller uenig i Irak-krigen, er man som amerikansk præsident nødt til at gøre arbejdet færdigt – uden tidsfrister.

McCain, som har en betydningsfuld fortid i militæret, synes derimod at have forstået dette.

Han er ikke begejstret for Irak-krigen, men han erkender, at man må gøre arbejdet færdigt, faktisk har han annonceret en plan for at gøre arbejdet færdigt, og ikke trække sig tilbage - for ham ville alt andet være et "svigt" af irakerne. Han har, i en tid med meningsmålinger vendt mod Bush og krigen, mod til at fortælle amerikanerne, at hvis han bliver præsident gør man det upopulære arbejde færdigt. Og man fortsætter med at føre en politik, som USA's allierede kan regne med.

Han taler i hårde, men ærlige vendinger om Iran. Han taler om nødvendigheden at et stærkere og mere initiativrigt Europa - i kontrast til Europas fokus på mere fredelige udenrigspolitiske redskaber som boykot osv. McCain synes at have en gennemtænkt udenrigspolitisk vision.

Det er uklart hvilken sikkerhedspolitik vi får med Obama og Clinton, men McCain ved vi nogenlunde hvor vi har. Og så er det vel ikke nogen ulempe at have en militær fortid som amerikansk præsident i disse tider? **Det virker som om, at de danske borgerlige politikere har glemt hvilken amerikansk politisk kurs de selv har støttet; en offensiv og ansvarstagende udenrigs- og sikkerhedspolitik.**

DET sidste emne er økonomien. Det er helt og aldeles nødvendigt at den næste amerikanske præsident får bragt den amerikanske økonomi tilbage på sporet. Selvom svækkelsen af dollaren på kort sigt virker fordelagtig for danske virksomheder, er den store nedgang i den amerikanske økonomi katastrofal på langt sigt. Aktiemarkedet kan ikke holde til en længerevarende amerikansk nedgang. Vi skal håbe på den præsidentkandidat der har den mest troværdige økonomiske plan.

Obama og Clinton taler om massive investeringer i offentlige sygesikringer osv. McCain taler om skattelettelser og offentlige effektiviseringer. To divergerende løsningsforslag på at nedbringe et historisk stort underskud på de statslige finanser. Det minder faktisk lidt om den danske venstrefløj mod regeringen. Dem, der vil bruge løs uden økonomisk forståelse, og dem, der forstår at en bæredygtig og stabil økonomi er en forudsætning for overhovedet kunne bruge noget som helst. En nærmere gennemgang af [Obama](#) og [Clintons](#) hjemmesider viser, at velfærdsløfterne indtager en langt mere fremtrædende plads end økonomisk ansvarlighed. Igen er McCain lidt mere liberal og ærlig end Demokraterne.

DET virker som at de danske politikere, herunder desværre også mange borgerlige, er hoppet med på den retoriske bølge hos Demokraterne - "Change we can believe in" og det mere beskedne og jordnære "Hillary for president". Lad mig slå fast, at jeg også er imponeret af demokraternes kandidater; en veltalende blanding af Martin Luther King og JFK, samt en tidligere præsidentfrue, som i disse "kønskvoterings-tider" alene i sin egenskab af at være kvinde virker fristende. Og så bliver vi danskere jo fyldt med medieopmærksomhed ensidigt fokuseret på de to. Det undtagelsen at McCain får TV-dækning af en solgt dansk presse. Men han er jo også lidt over efterlønsalderen, Republikaner, ærlig og i øvrigt for længst nomineret.

Man kan ikke fortænke den enkelte dansker i kun at lave en overfladisk vurdering af den kommende amerikanske præsident. Det er ikke forventeligt at danskerne skal gå i dybden med amerikansk politik og betydningen af kandidaternes positioner. **Jeg har en forståelse af, at den ubalancerede danske mediedækning, som prioriterer Demokraterne, sammenholdt med at Bush jo immervæk er Republikaner, gør at danskerne vil have et skifte i Demokratisk favør. Men folketingets politikere bør vide bedre. Ikke mindst mine kollegaer i Venstre. Det virker ganske enkelt ikke som om, at de borgerlige politikere har sat sig ind i den amerikanske valgkamp.** Undtagelsen er DF (det gør ondt at sige, og jeg bilder mig stadig ind at DF'erne har andre bevæggrunde end de ovennævnte). På overfladisk vis er mange hoppet med på Clinton og især Obamas tomme retorik, skåltaler og store ord. Jeg vælger at kalde det mangel på oplysning. Måske fordi man ikke har gidet at gøre sig umagen?

Betydningen af Barack Obama og John McCains udenrigspolitik blev diskuteret på et seminar i April arrangeret af Dansk Institut for Militære Studier i samarbejde med RÆSON. Deltagerne talte bl.a. Mogens Lykketoft, Hans Hækkerup, Holger K. Nielsen og Søren Espersen. Uddrag af diskussionen indgår i RÆSON3, der er på gaden nu.

[Med RÆSON3 udkommer magasinet i nyt kæmpeformat \(24 x 34 cm\).](#) Køb magasinet i løssalg til 199 kr. hos boghandlerne (fx hos [Arnold Busck over hele landet](#)) eller [tegn årsabonnement for 349 kr. inklusiv porto og ekspedition.](#)